

Verslag vergadering raadsronde Groene Kamer d.d. 23 oktober 2018

Verslag: mevrouw Sinsel

Nota Governance bij verbonden partijen

Aanwezig:

Fractiewoordvoerders: de dames Fokke, Korsten, Eurlings, Lejeune en Van Loo en de heren Beckers, Van Est, Grippeling, Ramakers, Schulpen en Vrehen
College: de heer Janssen
Voorzitter: de heer M. Janssen
Griffie: mevrouw Vroemen (secretaris) en mevrouw Goossens (griffier)
Ambtenaar: de heer Dirx

De **voorzitter** opent de vergadering om 19.59 uur en deelt mee dat dit een actualisatie betreft van de nota Governance uit 2011. Op 25 september heeft een informatieronde plaatsgevonden waarbij de raad is geïnformeerd over de nota. Tijdens een presentatie zijn de hoofdlijnen van deze nota op een rijtje gezet en was er gelegenheid om hierover vragen te stellen. Tijdens deze bijeenkomst zijn door de portefeuillehouder een tweetal toezeggingen gedaan, te weten het toesturen van een overzicht met de risicoprofielen – toegevoegd als bijlage – en een argumentatie voor de uitzonderingen die worden genoemd voor de diverse regelingen in het raadsvoorstel (bijlage 3). De documenten waarmee invulling wordt gegeven aan deze toezeggingen zijn vorige week ontvangen via de dagmail en toegevoegd aan de vergaderstukken. De voorzitter zal aan het einde van deze bijeenkomst inventariseren of het voorstel rijp is voor besluitvorming in de raadsvergadering van 27 november 2018.

Eerste termijn

Het **CDA** (Van Loo) heeft de risicoprofielen gezien. Dit was op verzoek van de PvdA (Fokke). Het CDA is ook achteraf blij dat de risicoprofielen er nu zijn. Het CDA stelt vast dat er weinig tijd was om zich goed in de stukken te verdiepen. Het CDA maakt zich toch zorgen, met name over de onderdelen waar grote risico's zijn. Het CDA wil graag weten wat de risico's zijn van de risicoprofielen – met name daar waar het risico erg hoog is – indien de raad akkoord gaat met dit raadsvoorstel. Het CDA neemt het stuk in ieder geval nog terug naar de fractie.

De **Partij voor de Vrijheid** (Grippeling) wacht het antwoord van de wethouder af op deze interessante vraag van het CDA.

Partij Veilig Maastricht (Ramakers) heeft een vraag over de privaatrechtelijke samenwerkingsverbanden (kadernota pagina 4, artikel 2.2.1). Daar staat dat de gemeente duidelijke afspraken heeft met de verbonden partijen. Daar wordt echter niet geschreven hoe deze afspraken worden gecontroleerd. Wel kan een raad van toezicht worden ingesteld. Partij Veilig Maastricht vraagt hoe de gemeente deze verbonden partijen controleert. In het verleden is het bij stichtingen en verenigingen immers al vaker misgelopen en dan moest de gemeente financieel bijspringen. Kan dit niet eerder gedaan worden door middel van preventie?

De **Sociaal Actieve Burgerpartij** (Schulpen) vindt ook dat er heel weinig tijd was om de stukken door te nemen. Verder sluit de Sociaal Actieve Burgerpartij aan bij de opmerkingen van het CDA en neemt het stuk terug naar de fractie.

De **VVD** (Beckers) vindt het belangrijk dat het belang van een externe organisatie losgekoppeld wordt van de gemeentelijke organisatie. Deze belangen kunnen nog weleens tegengesteld zijn en deze nota wordt opgesteld om daarin te voorzien. Op pagina 16 van de nota staat dat men eigenlijk geen commissarissen mag leveren vanwege het dubbele belang. In de alinea eronder staan echter redenen waarom men collegeleden als commissarissen kan benoemen. Hoe verhoudt zich dit tot elkaar? Verder staan ook heel wat samenwerkingen in het rood in de risicoanalyse. Is er een mogelijkheid om dat risico te verminderen of is dit gewoon een gegeven feit? De VVD wil ook nog een aantal vragen stellen over het andere beslispunt, het afwijken. Ondanks de extra bijlage waarin technisch wordt uitgelegd waarom er afgeweken wordt, mist de VVD toch de echte onderbouwing. Waarom is er bijvoorbeeld nog een bv voor Belvédère? Waarom zit de gemeente nog in het bestuur van de Stichting Economische Samenwerking Zuid-Limburg terwijl daar het risico juist laag wordt ingeschat? De reden dat men dit zou

willen is immers dat er een hoog risico zou zijn. Dit is inhoudelijk te weinig uiteengezet om een goede beslissing te kunnen nemen. De VVD vraagt meer uitleg.

De **Seniorenpartij Maastricht** (Lejeune) sluit aan bij de laatste vraag van de VVD over de afwijkingen.

De **PvdA** (Fokke) dankt voor de risicoprofielen. Het beeld van de risicoprofielen is dat het hier en daar toch wat zorgwekkend is. De PvdA heeft dit echter ook nog niet goed in de fractie kunnen bespreken. De vraag is; 'wat is good governance?' En vervolgens wordt dan toch gevraagd om hiervan af te wijken. De vraag is waarom men afwijkt. De WOM Belvédère had men bijvoorbeeld ook gewoon kunnen opheffen – toen twee partners eruit stapten – aangezien de gemeente Maastricht 100% eigenaar was. Waarom is toen een andere keuze gemaakt? Waarom wordt het tramdossier bijvoorbeeld ook in een bv weggezet? De PvdA wil dus graag weten waarom afgeweken moet worden van het good governance-beleid. Afwijkingen moeten ook heel goed gemotiveerd worden. De PvdA zal het stuk nog in de fractie bespreken.

D66 (Eurlings) vindt dat de risicoprofielen enerzijds helpen. Maar anderzijds zorgt dit ook voor wat verwarring. D66 vraagt zich af hoe de risicoprofielen gelezen moeten worden. D66 begrijpt niet waarom de mate van sturing in het rood staat terwijl men een actieve sturing kan inzetten. Dan heeft men immers veel invloed en meer grip. D66 vraagt meer uitleg.

50PLUS (Van Est) heeft in de informatieronde op veel vragen verhelderende antwoorden gekregen. 50PLUS vindt de verslaglegging daarvan echter nergens terug. 50PLUS zou dus dezelfde vragen moeten gaan stellen om dit in de documentatie terug te kunnen vinden. De fractie wil dit nu melden zodat dit ook in de toekomst helder is. Er is bijvoorbeeld geantwoord dat met de gemeente de portefeuillehouder is bedoeld. 50PLUS (Van Est) wil dit ook graag weten als hij over een jaar de stukken opnieuw leest.

Verder heeft de fractie de risicoanalyse ook nog niet intern besproken. Daarnaast vindt 50PLUS de layout niet gemakkelijk om te lezen. De fractie vraagt meer uitleg over de kleuren. Hoe dringend is de besluitvorming in dezen? Heeft de raad nog meer tijd?

De **voorzitter** neemt akte van het punt over de verslaglegging. Men kan wel echter wel altijd de band beluisteren.

De **SP** (Vreken) dankt voor de duidelijke uitleg in de stukken. De SP is ook geschrokken van de risico's. De SP vraagt meer uitleg hierover, bijvoorbeeld in de vorm van een extra ronde. Dit geldt ook voor de afwijkingen. Verder wil de SP de stukken eerst nog intern in de fractie opnieuw bespreken.

GroenLinks (Korsten) is een beetje verbaasd over de schrik bij de andere fracties over de risicoprofielen. GroenLinks heeft immers geen nieuwe informatie in het overzicht aangetroffen. Indien men alles op een rij zet, ziet men echter wel dat de raad niet over niets besluit. GroenLinks is wel nog erg benieuwd naar het antwoord op de vraag over de uitzonderingen, inclusief de WOM Belvédère en de tram. Verder wil GroenLinks de stukken ook nog eerst intern in de fractie bespreken, maar vindt het stuk wel rijp voor besluitvorming.

Wethouder Janssen stelt vast dat in de regeling good governance wordt beschreven samen met de afwijkingen. Het gaat om good governance en dat is misschien niet het allerbeste, maar wel datgene wat men afsprekt. Daar waar men afwijkt, doet men dat op basis van bepaalde gronden. In bijlage 3 staat bijvoorbeeld aangegeven wat is gebeurd bij de WOM Belvédère. Het dubbele aandeelhouderschap is daar gecontinueerd na het uittreden van een aantal partijen en het aandeel is verkocht omwille van de fiscale belangen. Dat is dus ook de reden waarom men dit in deze zin laat voortbestaan. Het is belangrijk om op te merken dat afwijkingen gedaan worden op basis van bepaalde gronden en bij de WOM Belvédère zijn dat fiscale belangen en compensabele verliezen. Deze voordelen zou men kwijt zijn bij een opheffing. De wethouder vindt het evident om dat niet te doen. Verder kan de wethouder nu niet ingaan op de vraag over de tram. De wethouder gaat echter ervan uit dat in de tekst ook een verklaring over de tram is opgenomen. Daarnaast deelt de wethouder de mening dat de methodiek nog niet helemaal duidelijk is, hoewel in de kadernota de criteria staan waarop wordt getoetst. Deze methodiek en lay-out is vanwege tijdgebrek overgenomen van de provincie Limburg. De wethouder heeft zelf hierover ook nog een aantal vragen. De wethouder heeft ook begrip dat een aantal fracties dit nog niet heeft kunnen bespreken. Dit laat ook onverlet dat een aantal vragen kunnen worden gesteld bij bepaalde scores.

D66 (Eurlings) legt per interruptie uit dat bij de GGD Zuid-Limburg het risicoprofiel bestuurlijk hoog is. Vervolgens wordt uitgelegd dat een actieve sturing is gewenst. Vervolgens wordt uitgelegd op welke manieren allemaal gestuurd kan worden. D66 begrijpt dan niet dat het bestuurlijke risico dan niet op gemiddeld staat. D66 herkent zich in hetgeen GroenLinks aangeeft, maar vindt dat men soms iets meer sturing heeft dan staat aangegeven.

Wethouder Janssen heeft dezelfde vragen. De wethouder wil ook graag een verdere verduidelijking aanbrengen. Deze zoektocht moet men nog maken.

In antwoord op het CDA geeft de wethouder verder aan dat het risico verbonden is aan een verbonden partij en dit staat los van de kadernota die wordt vastgesteld. Deze kadernota is gewoon een actualisering van de kadernota uit 2012. De risico's zijn dus volledig solitair en worden niet door de kadernota beïnvloed.

In antwoord op Partij Veilig Maastricht geeft de wethouder vervolgens aan dat dit zo veel mogelijk wordt gedaan wordt door afspraken te maken met diegene die er namens de gemeente in zit. Deze mensen hebben echter wel een eigenstandige bevoegdheid. Enerzijds wil men een raad van commissarissen zo veel mogelijk op afstand hebben staan, maar daar waar de inhoudelijke belangen groot zijn, het van belang is dat de gemeente er kort op zit. Dit is altijd een balans tussen good governance en zeggenschap. Dat is ook de reden waarom soms van de vastgestelde kadernota wordt afgeweken. Daar waar het rood is, is soms sprake van een gegeven maar is soms ook sprake van een bestuurlijke beïnvloeding. Soms zijn zaken volledig solitair en die kan men niet beïnvloeden. De wethouder denkt verder ook dat de lay-out verbeterd kan worden en dat dit ook op de website kan worden geplaatst. Verder is de wethouder het eens met GroenLinks dat de risico's eens per jaar afzonderlijk worden verantwoord. Op dat moment kan daarop inderdaad ook weer nader worden ingezoomd. Dat is een goede suggestie van GroenLinks. Daarnaast is er geen tijdsdruk.

Tweede termijn

GroenLinks (Korsten) stelt voor om voortaan bij de behandeling van de afzonderlijke jaarstukken of de begrotingen van de projecten dit schema over het betreffende project bij te voegen. Dan ziet men immers veel sneller hoe in het totaal tegen de bestuurlijke en de financiële risico's wordt aangekeken. Daarnaast zou het ook goed zijn om het overzicht eens per jaar te maken.

De **VVD** (Beckers) geeft nogmaals aan dat de raad goed moet kunnen afwegen waarom men gaat afwijken. Daarom moeten de redenen van de afwijkingen inhoudelijk duidelijker opgesteld worden. Dit is te weinig voor de raad om een afwijking te kunnen beoordelen. Dit is immers een zwaar besluit wat van de raad wordt gevraagd.

De **PvdA** (Fokke) deelt de mening van de VVD. Bij good governance gaat het over keuzes die overheden maken ten aanzien van het private en het publieke domein. De vraag is waarom iets uit het 'zuivere' publieke domein wordt gehaald.

Wethouder Janssen zegt graag toe aan het voorstel van GroenLinks gevolg te geven. Ook bij de begroting en ook bij het aangaan van nieuwe gemeenschappelijke regelingen en nieuwe samenwerkingen zal structureel vooraf in het raadsvoorstel een matrix met alle risico's worden toegevoegd (toezegging). Dit is ook conform hetgeen in de vorige vergadering is afgesproken naar aanleiding van het rekenkamerrapport.

Dit raadsvoorstel staat mogelijk geagendeerd in de raad van 27 november 2018. In antwoord op de opmerkingen van de VVD en de PvdA zal de wethouder binnen twee weken een nog duidelijkere, extra motivatie van de afwijkingen samen met een uitleg over de keuze voor al dan niet privaat of publiek domein naar de raad sturen (toezegging).

De **PvdA** (Fokke) vindt dit een mooie toezegging.

De **voorzitter** stelt vast dat de wethouder twee toezeggingen heeft gedaan. De aanwezigen gaan hiermee akkoord. Dit zal ook bepalen of de behandeling in de raad op 27 november 2018 plaats zal vinden.

De **voorzitter** sluit onder dankzegging van de aanwezigen de vergadering om 20.34 uur.

Maastricht, 23 oktober 2018

Vroemen
Secretaris

M. Janssen
Voorzitter